

Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i- Ebeveyn Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30868>

Özet

Spence Çocuklar için Kaygı Ölçeği-Ebeveyn Formu (SCAS-PF), çocuk ve ergenlerdeki kaygı belirtilerini ebeveyn bakışı açısıyla de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmis, uyarlama tipi bir psikometrik araçtır. Bu form, çocukların ya?adığı çe?itli kaygı bozukluklarının belirtilerini kapsayan 5 ana alt faktörden oluşmaktadır. Ölçek, klinik ve araştırma ortamlarında çocuklardaki anksiyete düzeylerinin hızla ve güvenilir bir şekilde belirlenmesi için önemli bir araç sağlamaktadır. Türkiye uyarlaması, Orbay ve Ayva?k (2006) tarafından gerçekleştirilen ön çalışma ile psikolojik ölçüm standartlarına uygunluğu açısından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Spence Çocuklar için Kaygı Ölçeği, SCAS-PF, Ebeveyn Formu, Kaygı, Çocukluk Kaygısı, Panik Atak, Obsesif Kompulsif Bozukluk, Psikometrik Uyarlama.

Yazarlar

Ö. Orbay, H. Belgin Ayva?k

Amaç

Spence Çocuklar için Kaygı Ölçeği-Ebeveyn Formu'nun temel amacı, 6 ila 18 ya? arasındaki çocuk ve ergenlerde görülen çe?itli kaygı bozukluklarının şiddetini ve sıklığını ebeveyn raporlaması yoluyla ölçmektir. Ebeveynler, çocuklarının davranışları ve duygusal tepkilerini gözlemleyerek maddeleri yanıtlar, bu da klinisyenlere çocuğun genel kaygı profili hakkında nesnel ve d?ar?dan bir de?erlendirme sunar.

Bu araç, özellikle klinik popülasyonlarda kaygı belirtilerinin tanınması, tanınması ve uygulanan terapötik müdahalelerin etkinliğinin izlenmesi süreçlerinde kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Türkiye'de yapılan ön çalışma, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilmesini göstermeyi amaçlamıştır.

Yapı

SCAS-PF, çocuklarda ve ergenlerde en sık rastlanan kaygı bozuklukları yansıtın 5 temel psikolojik yapıyı ölçmektedir. Ölçek, toplamda 38 madde ve ek olarak 2 adet açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Bu yapı, tek boyutlu bir kaygı puanı sağlamanın yanı sıra, klinik olarak anlamlı alt boyut skorlarının elde edilmesine olanak tanır.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapılar, modern psikopatoloji sınıflamaları ile uyumludur ve şunları içerir: **Panik Atak, Agorafobi, Ayrıma Kaygısı, Fiziksel Yaralanma Korkusu, Sosyal Fobi** ve

Obsesif Kompülsif Bozukluk. Bu yap?sal ayr?m, klinisyenlere hangi spesifik kayg? bile?enlerinin daha bask?n oldu?u konusunda detayl? bilgi sa?lar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla yap?lan ön çal??mada, faktörler aras? korelasyonlar incelenmi?tir. Bu korelasyon de?erleri 0.24 ile 0.58 aras?nda de?i?mekte olup, tüm korelasyonlar istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur ($p < .01$). Bu bulgu, alt faktörlerin birbiriyle ili?kili ancak ba??ms?z yap?lar? temsil etti?ini göstermektedir.

Ay?rt edici geçerli?in bir göstergesi olarak, ölçek toplam puan? ve alt ölçek puanlar? için uç gruplar kar??la?t?r?lm??t?r. Örneklemin kayg? düzeyi en yüksek olan üst %27'sinin, en dü?ük olan alt %27'sinden anlaml? olarak daha yüksek puan ald??? saptanm??t?r ($p < .01$). Bu sonuç, SCAS-PF'nin kayg? düzeyi yüksek olan bireyleri dü?ük olanlardan ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebilme yetene?ine sahip oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu'nun iç tutarl?l?k güvenilirlik analizleri yüksek de?erler ortaya koymu?tur. Ölçe?in genel puan? için hesaplanan Cronbach alfa katsay?s? **0.88** olarak belirlenmi?tir, bu da ölçe?in mükemmel bir iç tutarl?l?a sahip oldu?unu göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in iki yar?m güvenilirli?i (split-half reliability) **0.79** olarak bulunmu?tur. Alt ölçeklerin güvenilirlik katsay?lar? ise 0.54 ile 0.71 aras?nda de?i?mektedir. Alt ölçek güvenilirlik katsay?lar?n?n bu aral?ta olmas?, baz? spesifik alt boyutlar?n (özellikle daha az madde içerenlerin) genel ölçek toplam?na göre daha dü?ük bir tutarl?l?a sahip olabilece?ini, ancak kabul edilebilir s?n?rlar içinde kald???n? i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

SCAS-PF, orijinal yap?s?nda oldu?u gibi, Türk popülasyonu için yap?lan ön çal??mada da 5 alt faktörlü bir yap?y? desteklemi?tir. Bu faktörler, klinik olarak tan?mlanm?? spesifik kayg? bozukluklar?na kar??l?k gelmektedir. Toplam 38 madde bu 5 faktöre da??lm??t?r.

Faktör yap?s? ve madde da??l?m? ?u ?ekildedir:

Panik Atak: 9 madde

Agorafobi: 6 madde

Ayr?lma Kayg?s? ve Fiziksel Yaralanma Korkusu: 8 madde

Sosyal Fobi: 9 madde

Obsesif Kompülsif Bozukluk: 6 madde

Bu faktör yapısı, ölçeğin sadece genel kaygıya değil, aynı zamanda kaygının farklı klinik görünümünü de ölçebilme yeteneğini pekiştirmektedir.

Enstrüman

Test Tipi: Uyarılma

Format: Öz Raporlama (Ebeveyn Tarafından Raporlama) ve 4'lü Likert tipi derecelendirme.

Language Available: Türkçe (Orijinali İngilizce)

Population Group: Çocuklar ve Ergenler (Ebeveynleri aracılığıyla değerlendirilir)

Age Group: Genellikle 6-18 yaş aralığı

Population Details: Türkiye'deki çocuk ve ergen popülasyonu üzerinde ön çalışma yapılmıştır.

Test Methodology: Ölçek, ebeveynin çocuğun davranışları değerlendirilmesine dayanır. Derecelendirme sistemi 4 basamaklıdır: (0 = hiç bir zaman, 1 = bazen, 2 = sık sık, 3 = her zaman).

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Çocuk Psikolojisi, Klinik Değerlendirme, Ölçek Geliştirme, Ç Tutarlılık, Geçerlik Çalışması, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: abelgin@metu.edu.tr (Sorumlu Yazar H. Belgin Ayvaçık)

Correspondence Address: Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Psikoloji Bölümü, Ankara, Türkiye (Çalışmanın yapıldığı dönemdeki tahmini adres).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin orijinal geliştiricisi Spence'tir. Türkiye uyarlaması Orbay ve Ayvaçık tarafından gerçekleştirilmiştir. Sorumlu yazar H. Belgin Ayvaçık ile iletişime geçilerek kullanım izinleri ve olası ücretlendirme hakkında bilgi alınması önerilir. Ölçeğin Türkiye'deki psikometrik ön çalışması 2006 yılında yayımlanmıştır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [spence-cocuklar-icin-kaygi-](https://spence-cocuklar-icin-kaygi-tr-scales.arabpsychology.com)

[olcegi-ebeveyn-formu-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Orbay, Ö. ve Ayva??k, H. B. (2006). Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu: Ön Çal??ma. *Türk Psikoloji Yaz?lar? Dergisi*, 9(18), 33-48.

Makalenin orijinal yay?n?na ?u adresten eri?ilebilir: turkpsikolojijazilari.com

Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

5 alt faktör, 38 madde ve 2 aç?k uçlu soru

Panik Atak (9m)

Agorafobi (6m)

Ayr?lma Kayg?s? ve Fiziksel Yaralanma Korkusu (8m)

Sosyal Fobi (9m)

Obsesif Kompülsif Bozukluk (6m)